

En nedleggelse av Nordstumoen vil være brutte løfter og en skam for Innlandet.

Å legge ned Nordstumoen videregående skole (vgs) på Koppang vil være et brudd på FNs bærekraftsmål nr 4! Hørte du riktig? Ja! Det høres kanskje voldsomt ut, men det er det faktisk ikke! FNs bærekraftsmål nr 4 sier at Norge skal «*Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle*»! Ja, nettopp for alle! Nordstumoen er en unik skole for ungdommer som trenger det lille ekstra de ikke får på andre videregående skoler. Det er nettopp de tre årene på Nordstumoen som er helt avgjørende for at nettopp disse ungdommene får oppleve en inkluderende og rettferdig utdanning. Nordstumoen åpner mulighetene for den livslange læringen FN sier vi skal, ved å gi disse ungdommene kompetanse og mestring for å klare seg selv, bo for seg selv, og i mange tilfeller få et aktivt arbeidsliv. En nedleggelse av Nordstumoen vil frata denne elevgruppen denne muligheten fordi det er ingen andre tilsvarende tilbud her i Innlandet.

På Regjeringens sider kan vi lese følgende om norsk videregående utdannings situasjon; «*Andelen som fullfører videregående innen yrkesfaglige studieretninger har økt mye de siste årene, men er fremdeles noe lavere enn OECD-snittet og er særlig lavt blant gutter*». Når vi da attpåtil ser at utdanningsnivået i Innlandet fortsatt ligger *under* det nasjonale gjennomsnittet (www.innlandsstatistikk.no), bør enhver tanke om å legge ned et såpass unikt skoletilbud skrutes umiddelbart! Om vi i Innlandet fortsatt ikke har klart å heve oss opp på det nasjonale gjennomsnittet for utdanningsnivå, så kan vi i alle fall ikke legge ned unike tilbud som Nordstumoen! Det kan vi ikke stå inne for!

Unge som ender opp i varig utenforskap utvikler dårligere fysisk og psykisk helse, og sosiale utfordringer øker. På Nordstumoen bygges livslange vennskap, nettverk, kunnskap og mestring. Nordstumoen kan selv vise til, gjennom intern oppfølging av tidligere elever, gode resultater der jobbsituasjon, selvstendighet i bosituasjon, evne til å klare seg på egenhånd og aktivitet på fritid har blitt kartlagt. I sum gir dette en enorm samfunnsøkonomisk gevinst, samtidig som det utgjør en uvurderlig forskjell for enkeltindividet som får et meningsfylt liv og opplever samfunnsdeltagelse og medborgerskap. I tillegg har skolen tett samarbeid med barnevern, oppfølgingstjeneste og PPT (pedagogisk-psykologisk tjeneste) i Innlandet, som et tilbud for de elevene som også har falt ut av videregåendeskoeløpet, og trenger et tilbud der tett oppfølging i skole og på fritid er avgjørende for å lykkes. Samfunnsøkonomisk sett er det altså heller ingen brilliant idé å legge ned en slik skole.

Når vi først er i gang, vil vi samtidig påpeke at Nordstumoen også fyller en annen vesentlig rolle. Den er en av et stadig minkende antall kompetansearbeidsplasser som ligger ute i distrikter som Østerdalen og Stor-Elvdal kommune. Skoler betyr noe for lokalsamfunn! Nedleggelse av skoler medfører ikke bare en økt sannsynlighet for utflytting av kompetent arbeidskraft som må søke jobb andre steder, men vil ha en enda større og langsiktig negativ konsekvens gjennom den reduserte sjansen det er å få nye innflyttere inn til kommunen over tid. Forskning sier blant annet om nedleggelse av skoler i distriktene at «... *I slike bygder er det gjerne utflytting, lite tilflytting og på sikt forgubbing og uttynning*» (Villa 2015). Arbeidsplasser som ved Nordstumoen er kulturbærere, de bringer inn andre tjenester som ellers ikke finnes i bygda, og de gir viktige skatteinntekter både hos vertskommune og kommunene rundt hvor arbeidskraft er bosatt. En NOU ledet av Ulltveit-Moe (2011) «*Kompetansearbeidsplasser – drivkraft for vekst i hele landet*», peker på hvordan kompetansearbeidsplasser i hele landet gir samfunnsøkonomiske gevinster fordi «*en utvikling hvor et stort antall mennesker faller utenfor arbeidslivet, særlig i noen deler av landet, vil skape store kostnader for samfunnet... disse kostnadene må bæres av hele samfunnet, ikke bare de enkelte lokalsamfunn*». Ved nedleggelse av Nordstumoen vil arbeidsstokken enten flytte ut av området da det ofte er for langt å dagpendle fra et område som Midt-Østerdalen, eller de blir gående arbeidsledige i mangel på andre tilsvarende

arbeidsplasser i nærområdet. Arbeidsledighet bygger hverken sterke lokalsamfunn, eller bygger opp under en god distriktsutvikling – ei heller her i Innlandet! Her rokket det i tillegg ved det selvuttalte og selvpålagte ansvaret Innlandet fylkeskommune har, med fylkesdirektør Bamrud i spissen, i å ivareta og utvikle robuste distrikter som en ressurs for innbyggere utenfor Hamar-regionen.

Med bakgrunn i alt vi vet om viktigheten av å bevare en skole og arbeidsplass som Nordstumboen, får vi håpe og tro at nedleggingsspørsmålet tar til fornuft og lar slike arbeidsplasser bestå! Det er vanskelig å se at det finnes sterke argumenter for noe annet, enten vi ser på utdanning, samfunnsøkonomi eller den enkelte elevs verdi som innbygger og medmenneske nettopp her i Innlandet.

Skrevet av:

Kristin Mathiesen
Christian Mathiesen
Gjertrud Brekke
Torstein Storaas
Mette Støvneng
Jo Øvergaard
Solveig Østensen
Østen Østensen
Britta Larsson
Odd Arne Ås
Knut B. Nicolaysen
Jonas Gangås
Tord Gangås
Tord Strand
Ole Anton Brænd
Torunn Hjeltnes
Kjell Langdal

All sambygdinger med Nordstumboen skole i Stor-Elvdal kommune